

Тема 8. Лідерство й робота в команді

У динамічному та складному середовищі сучасного світу, де виклики множаться, а можливості розширюються, роль лідерства та командної роботи стає дедалі більш значущою. Лідерство виходить за рамки простого володіння владою, перетворюючись на мистецтво мотивувати, надихати та вести за собою інших до спільної мети. Командна робота, у свою чергу, еволюціонує від звичайної співпраці до синергії, що виникає, коли люди з різними навичками та досвідом об'єднують зусилля для досягнення кращих результатів.

Лідерство – це здатність особистості впливати як на оточення, так і на іншу особистість, спрямовуючи зусилля для досягнення мети. Лідер – це не просто набір певних якостей та особливих рис людини, це певний спосіб життя. Феномен лідерства за своєю природою пов'язаний, перш за все, з регулюванням міжособистісних відносин, що мають неоформлений характер, то керівництво є носієм функцій і засобом регулювання офіційних (оформлених) відносин в рамках соціальної організації. Командна робота – це потужний інструмент ефективного досягнення цілей організації і реалізації поставлених всередині неї завдань, а також це інструмент для особистісного та професійного зростання кожного співробітника, який є членом цієї команди.

Найчастіше дослідники виділяють чотири типи команд:

1. Робочі команди, які вирішують актуальні проблеми колективу;
2. Проєктні команди і команди розвитку, які працюють над довгостроковими освітніми проєктами;
3. Паралельні команди, які є тимчасовими і концентруються на рекомендації вирішення певних проблем;
4. Команди управління, які об'єднують усіх керівників закладу освітити іншої організації.

Тренінгові вправи Вправа 1 "Піраміда з людей"

Мета: Розвинути навички командної роботи, довіри та співпраці.

Хід роботи: Команда повинна побудувати піраміду з людей без використання будь-яких опор. Команда повинна співпрацювати, щоб підтримувати один одного та побудувати піраміду.

Ситуаційна вправа з лідерства: "Пошук скарбів"

Мета: Розвинути лідерські навички, мотивацію, командну роботу та прийняття рішень.

Ситуація: Ви - капітан піратського корабля, який шукає карту скарбів. Ви знаєте, що карта захована на острові, але вам потрібно буде подолати багато перешкод, щоб її знайти.

1. Сформувані команду: Виберіть 4 членів екіпажу, які допоможуть вам у пошуках скарбів.
2. Мотивуйте команду: Надихніть своїх людей на пошуки скарбів і згуртуйте їх для спільної мети.
3. Планування: Розробіть план пошуків скарбів, враховуючи наявні ресурси, час та ризики.
4. Прийняття рішень: Робіть правильні вибори під час пошуків скарбів, щоб подолати всі перешкоди.
5. Співпраця: Згуртуйте свою команду, щоб спільно вирішувати проблеми та досягти успіху.

Оцінка: Після завершення вправи студенти оцінюють дії лідера за такими критеріями:

1. Лідерство: Чи змогли ви мотивувати та згуртувати свою команду?
2. Планування: Чи був ваш план пошуків скарбів ефективним?
3. Прийняття рішень: Чи робили ви правильні вибори під час пошуків скарбів?
4. Співпраця: Чи згуртували ви свою команду для спільної мети?

Додаткові питання:

1. Які труднощі ви відчували під час виконання вправи?
2. Чого ви навчилися в цій ситуації?
3. Як ви можете використовувати цей досвід у своїй роботі?

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Вивчення та аналіз бар'єрів комунікації в команді (нечітке формулювання завдань, відсутність зворотного зв'язку, культурні відмінності).
2. Теоретичне обґрунтування та емпіричне дослідження синергії в командній роботі, коли результат спільних зусиль перевищує суму індивідуальних внесків.
3. Визначення оптимального стилю лідерства для різних типів команд та завдань, ґрунтуючись на наукових дослідженнях.
4. Роль довіри, відповідальності та емоційного інтелекту в командній роботі
5. Використання цифрових інструментів та платформ для підтримки командної роботи.